

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
Ф А К У Л Т Е Т „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №12/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №10/16.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 210 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 7

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
● ЛЕКЦИИ	45	3
● УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Добрин Добрев)
2.
(гл. ас. д-р Велина Колева)
3.
(гл. ас. д-р Петър Петров)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Десислава Серафимова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Управление на човешките ресурси“ формира специално познание в сферата на мениджмънта. Тя дава възможност студентите да усвоят знания и умения за използване на определен набор от инструменти при осъществяване на съвременно управление на човешките ресурси в организацията. Очакваните резултати от обучението са три:

Първо, овладяване на основните понятия и тези от концепцията за управление на човешките ресурси;

Второ, разбиране и усвояване на основните дейности, свързани с планирането, формирането, обучението, развитието, кариерата, оценяването, възнаграждаването и отношенията с хората в организацията;

Трето, разбиране и оценка взаимодействието на управлението на човешките ресурси с другите компоненти на организацията и външната среда.

Тематичните единици са 15 и са обособени в следните основни направления: концепцията ЧР (теми 1, 2, 3); среда и стратегическо управление на ЧР (теми 4 и 5); дейности по управление на човешките ресурси (теми 6, 7, 8, 9, 10); взаимодействие на системата за човешките ресурси с външната среда (теми 11, 12, 13, 14, 15).

Учебната дисциплина „Управление на човешките ресурси“ предлага възможност за придобиване на следните компетентности: цифрова, личностна, предприемаческа и културна осведоменост и изява.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. ПРИРОДА НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ		3	2	
1.1.	Кратък преглед на историята на управление на човешките ресурси.			
1.2.	Съвременна концепцията за УЧР: основни характеристики.			
1.3.	Поле, предмет и обхват на УЧР.			
Тема 2. УПРАВЛЕНИЕ НА ФУНКЦИЯТА “ЧР” В ОРГАНИЗАЦИЯТА		3	2	
2.1.	Роля и връзки на функцията “ЧР” в управлението на организацията.			
2.2.	Как е организирано управлението на ЧР в организацията.			
2.3.	Компетенции и делегиране на функцията “ЧР”.			
2.4.	Професията „Мениджър по човешки ресурси”.			
Тема 3. ОСНОВНИ МОДЕЛИ НА УЧР		3	2	
3.1.	Базови модели.			
3.2.	Гранични модели.			
3.3.	Емпирични модели.			
Тема 4. СРЕДА НА УЧР		3	2	
4.1.	Икономически контекст на УЧР.			
4.2.	Технологичен контекст на УЧР.			
4.3.	Политически контекст на УЧР.			
4.4.	Социален контекст на УЧР.			
4.5.	Културен контекст на УЧР.			
4.6.	Работна среда на УЧР.			
4.7.	Вътрешна среда на УЧР.			

Тема 5. СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА ЧР	3	2	
5.1. Какво е “стратегическо УЧР”.			
5.2. Модел на стратегическо управление на ЧР.			
Тема 6. ПРОЕКТИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ТРУДА	3	2	
6.1. Същност на проектирането на труда като управленски инструмент.			
6.2. Предмет, необходимост и цели на проектирането на труда.			
6.3. Подходи и съвременни техники за проектиране на структури и длъжности. Дигитализация на дейността.			
6.4. Същност на анализа на труд като управленски инструмент.			
6.5. Подходи и съвременни техники за анализ на длъжностите. Дигитализация на дейността.			
6.6. Длъжностна характеристика и личностен профил.			
Тема 7. ПЛАНИРАНЕ НА ЧР	3	2	
7.1. Същност на планирането на ЧР като управленски инструмент.			
7.2. Планиране потребностите от ЧР. Видове планове. Възможности за дигитализация.			
Тема 8. НАБОР И ПОДБОР НА ЧР	3	2	
8.1. Същност на набора по ЧР. Процес на набиране.			
8.2. Дигитализация на дейностите по набор.			
8.3. Същност на подбора по ЧР. Процес на подбор.			
8.4. Дигитализация на дейностите по подбор.			
Тема 9. РАЗВИТИЕ, ОБУЧЕНИЕ И КАРИЕРА НА ЧР	3	2	
9.1. Същност на “развитието на ЧР”.			
9.2. Знание, учене, научаване и развитие.			
9.3. Планиране развитието на мениджърите.			
9.4. Същност на обучението.			
9.5. Предмет, необходимост, цели и управление на обучението.			
9.6. Процес и форми на обучение. Дигитализация на дейността.			
9.7. Кариерно развитие на служителите.			
Тема 10. ОЦЕНКА И ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА ЧР	3	2	
10.1. Същност на оценяването. Предмет, цели, необходимост и управление.			
10.2. Процес и съдържание на оценяването.			
10.3. Дигитализация на дейностите по оценяване.			
10.4. Същност на възнаграждаването. Предмет, необходимост, цели и управление.			
10.5. Системи за възнаграждения.			
10.6. Системи за компенсация.			
10.7. Дигитализация на дейностите по възнаграждаване.			
Тема 11. УЧР И ИНДУСТРИАЛНИТЕ ОТНОШЕНИЯ	3	2	
11.1. Индустириални отношения.			
11.2. Трудови правоотношения.			
11.3. Управление на трудовите отношения в организацията.			
Тема 12. СИГУРНОСТ И ЗДРАВЕ НА СЪТРУДНИЦИТЕ	3	2	
12.1. Същност на сигурността на хората като управленски проблем в организацията.			
12.2. Управление на сигурността на хората в организацията.			
12.3. Същност на здравето на хората като управленски проблем в организацията.			
12.4. Управление здравето на хората в организацията.			
12.5. Здраве на хората с увреждания.			
Тема 13. ПРАВА И ДИСЦИПЛИНА НА СЪТРУДНИЦИТЕ	3	2	
13.1. Права и задължения в организацията.			

13.2.	Права и задължения на хората с увреждания.			
13.3.	Управление на неравенството по възраст, пол, раса, произход, религия и пр.			
13.4.	Управление на дисциплината в организацията.			
Тема 14. УПРАВЛЕНИЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА С ПРОФСЪЮЗИТЕ		3	2	
14.1.	Развитие на профсъюзното движение в България.			
14.2.	Организация на синдикалната дейност.			
14.3.	Принципи и механизми на взаимодействие между синдикати, държава и работодател.			
Тема 15. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ЧР		3	2	
15.1.	Дигитална трансформация на дейностите по ЧР – предпоставки за реализация, предимства и недостатъци.			
15.2.	Съвременни инструменти за дигитално управление на ЧР - Big Data, AI, Machine Learning и др.			
Общо:		45	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсова работа (по предварително избрана тема)	1	40
1.2.	Казуси	2	30
1.3.	Работа върху препоръчителната литература	1	15
Общо за семестриалното оценяване:		4	85
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	50
Общо за сесийното оценяване:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		5	135

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Коев, Й., А. Апостолов, В. Колева и колектив. *Управление на човешките ресурси*. Варна : Унив. изд. Наука и икономика, 2017

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Антонова, К. *Управление на човешките ресурси*. Варна : Унив. изд. Наука и икономика, 2020

2. Апостолов, А., В. Колева и др. *Ценностни ориентации на студентите от Икономически университет – Варна*. Сборник с изследвания по проект НП – 128. ИУ – Варна: Наука и икономика, 2016

3. Илиев, Й., Димитров, К. *Управление на човешките ресурси*. София : Издателски комплекс – УНСС, 2021

4. Колектив. *Човешкият капитал - методология, измерения, практики*. София : Нов български университет, 2015

5. Панайотов, Д. *Управление на човешките ресурси*. София: НБУ, 2014

6. Петров, П. *Релацията "трудови ценности - нагласи към дейностите по управление на човешките ресурси"*. Варна: ИУ – Варна, 2018
7. Фърнам, Е. *Индивидуалните различия на работното място*. Изток-Запад, 2012
8. Хаджийски, Д. *Психологически аспекти на обучението и управлението на персонала* : Фабер, 2023
9. Колева, В., Иванов, С., Тодорова, И. Особенности на гъвкавите (Agile) методологии при управление на екипи в български ИТ фирми. *Известия*, Варна : Наука и икономика, 64, 2020, 4, 381 - 400.
10. Koleva, V. E-Recruitment and Generation Z Job-Seekers. *Човешки ресурси & Технологии = HR & Technologies*, Варна : Сдружение Креативно пространство, 2023, 1, 63-75., ISSN (онлайн) 2738-8719